

Această cauză justificativă, care a fost reținută relativ rar în practica instanțelor, se bucură de o lungă și interesantă istorie.

Astfel, în dreptul roman se considera că *neceditas non habet legem*, răspunderea penală neputând fi angajată.

Având în vedere acest concept, în Grecia Antică scepticul *Carneades*, în cadrul dezbaterilor etice purtate, a propus un test care solicita să se determine dacă se poate reține răspunderea penală a unei persoane, care, în scopul de a-și salva viața în contextul unui naufragiu, îl împinge pe un conafragiat de pe scândura pe care plutea și care nu putea susține decât o singură persoană, producându-i astfel decesul prin înec (*Scândura lui Carneades*).

Acest exercițiu teoretic a căpătat forme concrete în cazul unor accidente navale celebre petrecute în secolul al XIX-lea, în urma cărora naufragații au comis acte de canibalism pentru a supraviețui.

Astfel, în urma naufragiului fregatei *Meduza* (1816) pe o plută care avea dimensiunile de 8 metri lățime și 15 metri lungime s-au aflat inițial 147 de persoane [oficiali și ofițeri ai „diviziei însărcinate cu colonizarea Senegalului” (înarmați), aflați în centrul plutei, precum și soldați și personal administrativ care nu dețineau arme, plasați pe margine]. Pentru a evita scufundarea plutei, unii dintre aceștia au fost aruncați în ape încă din prima zi, iar ceilalți au realizat începând cu ziua a doua acte de canibalism, la finalul celor 13 zile de naufragiu supraviețuind doar 15 persoane. Drama naufragațiilor a fost reprezentată de către pictorul francez Théodore Géricault în tabloul *Pluta Meduzei* (*Muzeul Luvru*) într-o trecere de la realismul crud la simbolismul romantic.

În anul 1837, Edgar Allan Poe descrie în *Aventurile lui Arthur Gordon Pym* o scenă în care naufragații vasului *Grampus* trag la sorți care dintre ei urmează a fi sacrificat pentru supraviețuirea celorlalți.

În cazul naufragiului navei *Mignonette* (1884), doi dintre naufragați au decis să îl ucidă pe al treilea (care nu se afla într-o stare fizică foarte bună după ce băuse apă de mare) pentru a se hrăni și supraviețui astfel. Această crimă a făcut obiectul judecății într-o cauză celebră aflată pe rolul instanțelor britanice (*R vs. Dudley și Stephens, 1884*), în care cei doi marinari au fost condamnați la pedeapsa cu moartea pentru crima comisă, pedeapsă care a fost comutată a doua zi în pedeapsa de 6 luni închisoare. Soluția a fost expresia faptului că în dreptul englez nu exista o reglementare a stării de necesitate, iar în evaluarea sa judecătorul a considerat că împrejurările în care a fost comisă fapta și modul în care a fost aleasă victima nu constituie o justificare legală a omorului.